

КУАРТИНГ НА СИГИЗМУНД I ЛЮКСЕМБУРГСКИ (1387 – 1437) ОТ РАЙОНА НА ПРОВАДИЯ

Невян МИТЕВ, Драгомир ГЕОРГИЕВ

Обект на настоящата публикация е един кuartинг на Сигизмунд I Люксембургски (1387 – 1437) от района на гр. Провадия. Описанието на монетата е следното:

Л. Двойно пресечен кръст. Между раменете му са изписани буквите К-А (?)

О. Корона. (Huszár 1979, № 586)

Bill; Размери: Д. 12 мм., Т. 0, 5 гр.

Монетата е открита около яз. „Булканите“, между землищата на селата Храброво и Овчага, община Провадия.

Сигизмунд Люксембургски се жени за кралица Мария – последният представител на Анжуйската династия, и се превръща в един от най-дълго управлявалите владетели на Унгария. В периода на своето управление от 1387 до 1437 г. той отсича внушително количество монети, което се превръща в основна разплащателна единица в Централна и Източна Европа. През 1430 г. владетелят направил парична реформа, с която въвел нова монета „куартинг“ – четвърт денар, която се наричала още „moneta minor“. Плътноста на среброто в тези емисии била само 125/1000 и средно тегло 0,5 г. Един златен флорин бил равен на 100 денара и 400 куартинга. Няколко години след това, в резултат на девалвацията, златният флорин се равнявал на 1000 куартинга. (Frynas 2015, 136 – 137) Тъй като съдържанието на среброто в тези емисии е твърде малко, много често откритите при археологически разкопки в България монети се

определят като медни. По наше скромно мнение тези екземпляри трябва да се определят като билонови (смес между сребро и мед, като медта е била преобладаващият елемент.)

В последните години повечето от монетите на Сигизмунд I Люксембургски, които се откриват в българските земи, се свързват с кръстоносните походи на крал Владислав Варненчик. (Жекова 2001, 429 – 443; Жекова 2006, № 1399 – 1461; Митев 2015, 388 – 392) Към настоящия момент от Овечката крепост произхождат два куартинга на владетеля (Лазаров 2001, № 182 – 183), а публикуваният в настоящето съобщение екземпляр се явява третият подобен тип, открит в този географски ареал.

Битката за Овеч е една от най-значимите по време на Варненския кръстоносен поход от есента на 1444 г. Крепостта е била превзета и почти напълно разрушена. Със сигурност военни действия между кръстоносци и османци са се водили и извън стените на твърдината. Може да се допусне, че подобно сражение е станало в района на с. Овчага и Храброво. Разбира се, за да се потвърди подобно твърдение, трябва да се открият повече артефакти от този район, които могат да се свържат с тези събития.

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА:

- Жекова 2001:** Ж. Жекова. Унгарски монети от Шуменска крепост. – В: България, българите и техните съседи през вековете. Изследвания и материали от научната конференция в памет на доц. д-р Христо Коларов. Велико Търново, 2001, 429 – 443.
- Жекова 2006:** Ж. Жекова. Монети и монетно обръщение в средновековния Шумен. София, 2006.
- Лазаров 2001:** Л. Лазаров. Данни за монетната циркулация на Провадийската крепост (по материали от Дългополския музей). – В: Нумизматични проучвания и материали. Ч. 3, Велико Търново, 2001.
- Митев 2015:** Н. Митев. Непубликувани унгарски монети на крал Сигизмунд I Люксембургски (1387 – 1437) от Североизточна България. – В: България в европейската култура, наука, образование, религия. Т.1, Шумен, 2015, 388 – 392.
- Frynas 2015:** J. Frynas. Medieval Coins of Bohemia, Hungary and Poland. Spink, 2015.
- Huszár 1979:** L. Huszár. Münzkatalog Ungarn von 1000 bis heute. München, 1979.

QUARTING OF SIGISMUND I OF LUXEMBOURG (1387 – 1437)
FROM THE REGION OF PROVADIA

Nevyan MITEV, Dragomir GEORGIEV

(Summary)

The work presents a quating of Sigismund I of Luxembourg (1387 – 1437) found near the Bulkanite Dam, between the areas of Hrabrovo and Ovchaga villages, Provadia municipality.

In recent years, most of the coins of Sigismund I of Luxembourg found in Bulgarian lands have been associated with the Crusades of King Władysław Warneńczyk. At present, two quatings of the same king originate from the Ovech Fortress, and the coin here in question is the third similar type found in this geographical area.

The battle of Ovech was among the most significant ones of the Varna Crusade in the autumn of 1444. The fortress was conquered and almost completely destroyed. Certainly, hostilities between the Crusaders and the Ottomans took place beyond the walls of the fortress as well. We can assume that a similar battle happened also in the area of Ovchaga and Hrabrovo villages. Nevertheless, to confirm this assumption, more artifacts in the area need to be discovered that can be linked to these events.

